

30.3.2016 Dnevnik

Stran/Termin: 28

Naslov: Čas ohrani, čas odnese

Naklada: 46.260,00

Avtor: f Gregor Butala

Površina/Trajanje: 450,75

Rubrika/Oddaja: KULTURA

Žanr: POROČILO

Gesla: PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ, MARINKA POŠTRAK, VESNA JEVNIKAR,

Za krstno uprizoritev Butnskale v režiji Vita Tauferja sta svoje moči združila igralska ansambla Prešernovega in Mladinskega gledališča. Peter Uhan

KRITIKA

Čas ohrani, čas odnese

GLEDALIŠČE

Emil Filipčič, Marko Derganc:
Butnskala.

Režija Vito Taufer.

Prešernovo gledališče Kranj in
Slovensko mladinsko gledališče.

Gregor Butala

Odločitev za gledališko uprizoritev kulturne Butnskale skoraj 40 let po njenem predvajanju na Radiu Študent je hkrati razumljiva in – tvegana. Razumljiva, kolikor gre za znano, do neke mere tudi »preverjeno« besedilo, za katero se zdi, da svoj temeljni naboj dovolj dobro ohranja vse do danes, nemara tudi po zaslugi splošnega stanja stvari, ob katerem se zazdi butanje z glavo v skalo še vedno razmeroma smiselna terapija. Vendar ravno tako tvegana, kolikor je ta zafrkantska mojstrovina **Emila Filipčiča** in **Marka Derganca** vseeno tudi otrok svojega časa in tako v nekaterih pogledih že rahlo osivela, obenem pa seveda zato, ker preselitev (sploh prav te) radijske igre na oder ne omogoča vedno preprostega ali neposrednega prelitja, kaj šele kakšne samoumevno učinkovite »nadgradnje« – kar se navsezadnje pokaže tudi v sami predstavi.

Ob upoštevanju prej omenjenih zadržkov bi si sicer za to ne nujno hvaležno nalogo težko zamislili primernejšega režiserja, kot je **Vito Taufer** – ne le zaradi mnogokrat izkazanega občutka za učinkovito odsko udejanjenje komičnega ali pač z absurdom zaznamovanega materiala, temveč zlasti zato, ker je Taufer tip režiserja, ki se zmore scela predati golemu užitku uprizarjanja, razposajenemu »zganjanju teatra«, ki v prvinski igrivosti ne potrebuje vselej nekega »zunanjega« ali »globljega« konceptualnega osišča; in v

primeru ludistične predloge, ki je v veliki meri nastajala skozi improvizacijo, se lahko to vsekakor izkaže za prednost. Kakšen pa je izkupiček? Občutek je, da je Taufer (zasnoval je tudi scenografijo in kostumografijo) skupaj z obsežno ekipo iz Butnskale potegnil skoraj vse, kar se je dalo, da pa predstavi sčasoma v določenem smislu vseeno zmanjka sapa. V precejšnji meri je to mogoče pripisati opazni spoštljivosti do besedila, ki je pri krstni izvedbi mogoče res lahko čisto primerna, vendar se za uprizoritev v celoti izkazuje tudi kot breme. Izvirnik je mestoma sicer smiselno okrajšan in zgoščen, aktualizacije so redke (dramaturginja je bila **Marinka Poštrak**) in manj bistvene, toda bolj ali manj zvesto sledenje predlogi ima za posledico postopno rahljanje strukture; to v »prismojenih« radijski nadaljevanji morda niti ni težava, je pa v škodo čvrstosti enotnega odrskega dogodka, ki se proti koncu obrne v nekakšno ne vselej povsem dodelano nizanje posameznih točk.

Po drugi strani to ne zmanjšuje določenih kakovosti postavitve, ki se ne končajo pri še vedno zabavnih domislicah iz besedila; tako na primer ni mogoče spregledati, da je zlasti prvi del predstave, skoraj v celoti oblikovan na praznem odru, v nekaterih trenutkih res dobro zrežiran, zlasti to velja za skupinske prizore, ki so natančni in domišljeni, v njih pa vsak izmed vrste nastopajočih oblikuje izbrušeno, četudi miniaturno vinjeto, ves čas docela dejaven v svojem liku ne glede na njegovo trenutno težo v dogajanju. Med množico predanega igralstva je nemogoče izpostaviti vse; omeniti velja vsaj prispevke, ki jih ponudijo **Blaž Šef** kot navito govoreči, cepetajoči Profesor, **Vesna Jevnikar** kot rahlo prenapeta Fanči, odlična sta **Peter Musevski** kot robati Marjan in **Dario Varga** kot nebogljeni Valentinčič; skorajda antologijski je tudi lik Mici, ki ga strastno oživi **Mojca Partljič**. x